

ΑΤΤΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

Συνδρομή ἐν Ἑλλάδι ἐτ. δρ. 10. Ἐξάμ. δρ. 5. — Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ ἐτ. χρ. 12. Ἐξάμ. χρ. 6. — Τιμὴ φύλλον 2. 30. Ἐξωτερ. λ. 50.
Ἐκδίδεται ὅς τοῦ μηνὸς τῆ 15 καὶ 30. — Γραφεῖον ἐν ὁδῷ Φιλελλήνων ἀριθ. 21.

ΑΘΗΝΑΙ 31 ΙΟΥΛΙΟΥ 1891

ΔΙΕΥΘΥΝΤΑΙ Ν. ΣΓΓΛΕΣΗΣ ~ Σ. ΠΟΛΕΜΗΣ

ΕΤΟΣ Δ' - ΑΡ. 2

Ιωάννης Πολέμης

Άλλη αντί άλλης

Δραμάτιον δι' αίθουσαν

Αττικόν Μουσεῖον, Αθήνα

τμ. 5, ετ. Δ', τχ. 2, 31 Ιουλίου 1891, σ. 15-17, 20

ΑΛΛΗ ΑΝΤΙ ΑΛΛΗΣ

ΔΡΑΜΑΤΙΟΝ ΔΙ' ΑΙΘΟΥΣΑΝ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΜΑΡΙΑ, χήρα — ΣΤΕΦΑΝΟΣ
ΕΛΕΝΗ — ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ

Ἡ σκηνὴ ἐν Ἀθήναις — ἐποχὴ σύγχρονος.

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

Ἀΐθουσα ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς Μαρίας. Εἰς τὸ βάθος ἀνάκλιτρον, πρὸ αὐτοῦ μικρὰ στρογγύλη τράπεζα καὶ ἐπ' αὐτῆς λάμπα ἀνημμένη· δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ ἑδωλία, ἐπὶ τοῦ τοίχου μέγα κάτοπτρον, εἰκόνας, κεντήματα. Εἰς τὸ βάθος παρὰ τὸ ἀνάκλιτρον θύρα καὶ δεξιᾷ ἑτέρα. Ἡ Μαρία κάθεται ἐπὶ τοῦ ἀνάκλιτρον μετ' ἀνοιχτὸν βιβλίον ἀνα χειρας· ἔξωθεν τῆς σκηνῆς διέρχεται μουσικὴ συμφωνία μετ' ἀνδρόβου καὶ κιθάρας· ἡ συμφωνία παύσεται· ἡ Μαρία σκέπτεται πρὸς στιγμὴν, εἶτα ἔρπει τὸ βιβλίον ἐπὶ τοῦ ἀνάκλιτρον.

Μαρία. Καὶ ὅμως δὲν εἶνε εὐτυχεῖς αὐτοὶ (μετὰ τινα σιγὴν). Μπᾶ! καὶ δια-
ατὶ ὄχι; ἐπειδὴ φαντάζομαι τὴν εὐ-
τυχιάν διαφορετικά, πρέπει ὅλος ὁ κό-
σμος νὰ σκέπτεται ὅπως σκέπτομαι ἐγώ;
αὐτὸ ὀνομάζεται ἐγωϊσμός. Ἄλλως τε ἡ
εὐτυχία δὲν εἶνε ἀπόλυτος. (μετὰ τινα σκέ-
ψιν) Ἄλλὰ καὶ τί εἶνε ἡ εὐτυχία; ... Τὰ
πλοῦτη; ... ἐγνωρίσα πλουσίους, οἱ ὅποιοι
θὰ ἔδιδον ὅλην τὴν περιουσίαν τῶν διὰ
ν' ἀγοράσουν τὴν εὐτυχιάν... Ἡ δόξα; ..
συνειθίζεται τὸσον γρήγορα!... Ὁ ἔρωσ;...

ἀκολουθεῖται ἀπὸ τῶσους πόθους, οἱ ὅ-
ποιοι, ὅταν ἐκπληροῦνται, ἐπιφέρουν τὸν
κόρον. Καὶ ὅμως οἱ πόθοι εἶνε ἀνεξάν-
τλητοι· ὁ ἓνας γεννᾷ τὸν ἄλλον καὶ οὕ-
τως ἡ εὐτυχία εἰς τὸν ἔρωτα εἶνε διαρ-
κεστέρα. (μετὰ τινα σιγὴν) Ἄν ἤρχετο ὁ Στέ-
φανος ἀπόψε; καθόλου ἀπίθανον· ἔχει
τρεις ἡμέρας νὰ ἔλθῃ καί... (μετὰ τινα σι-
γῆ). Τί περίεργος χαρακτήρ! νὰ μ' ἀγα-
πᾷ δύο δόσκαπρα ἔτη, νὰ μὲ βλέπῃ σχε-
δὸν καθ' ἡμέραν καὶ ὅμως νὰ μὴ τοῦ μᾶ
νὰ μοῦ εἴπῃ τίποτε. Διόλου παράξενον
νὰ μὴ ἔχῃ ἀκόμην ἐννοῶσει πὼς τὸν ἀγα-
πῶ κ' ἐγώ. (μετὰ τινα σιγὴν) Τὸν ἀγαπῶ;
δὲν εἰξεύρω· ἔρχονται στιγμαὶ ποῦ νομί-
ζω πὼς ἀπατώμαι, καὶ ἔρχονται πάλιν
στιγμαὶ ποῦ θὰ ἔδιδον δὲν εἰξεύρω τί, μόν-
ον καὶ μόνον διὰ τὸν ἴδω. Μοῦ ἀρέ-
σει ἡ μελαγχολία του, ἡ σιωπὴ του· ἔχει
κάτι σκέψεις ἀλλοκότους, φαντάζεται τὸν
κόσμον διαφορετικά ἀπὸ τοὺς ἄλλους καὶ
ζῆ ὅπως ὄνειρεῖται. (μετὰ τινα σιγὴν) Ἄλ-
λα μήπως κ' ἐγὼ δὲν ζῶ ὅπως ὄνειρευο-
μαι; (Σκέπτεται ἐπὶ τινὰς στιγμὰς, εἶτα λαμβάνει
καὶ πάλιν τὸ βιβλίον τῆς καὶ ἀναγινώσκει. Εἰσερ-
χεται ἡ ὑπηρετρία).

Ἐπὶ τῆς σκηνῆς. Ὁ κύριος Στέφανος.

Μαρία. (ταραχθεῖσα) Ἄς ἔλθῃ. (ἡ ὑπηρε-
τρια ἐξέρχεται) Εἶχον τὸσον πεποθησὶν
πὼς θὰ ἤρχετο! τὰ προαισθήματά μου
δὲν μ' ἐγέλασαν ποτέ.

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

Εἰσεργεται ὁ Στέφανος μελαγχολικός, μετ' ὅσον
πῆλον ἀνα χειρας.

Στέφανος. (ὑποκλίνων) Κυρία Μαρία...

Μαρία. Καλὴ ὄσπερα σὰς, κύριε Στέ-
φανε; ἔχω τρεῖς ἡμέρας νὰ σὰς ἴδω, μ' ἐ-
λυσιμονήσατε;

Στέφανος. Εἶχα τόσας ἐργασίας! Νὰ
τρέχῃ κανεὶς ἀπὸ τὸ πρῶτ' ἕως τὸ βράδν...
Μαρία. Καθίσατε σὰς παρακαλῶ...
ἀφοῦ μάλιστα τρέχετε ἀπὸ τὸ πρῶτ' ἕως
τὸ βράδν.

Στέφανος. Ἐμάνθανα ὅμως ὅτι ἦσθε
καλά.

Μαρία. Ἀπὸ τὰς ἐφημερίδας;

Στέφανος. Ἀπὸ τὴν κυρίαν Ἐλένην.

Μαρία. (γελῶσα) Τὸ ἴδιον κάμνει... Ἐ-
δλέπετε λοιπὸν συχνὰ τὴν κυρίαν Ἐ-
λένην;

Στέφανος. Τὴν εἶδα χθὲς· σὰς εἶχε
ἴδει, μοῦ εἶπε, τὴν πρωτεραίαν.

Μαρία. Ναί, ἦτο προχθὲς τὸ βράδν
ἐδῶ. Δὲν σὰς ἀνήγγειλε τοὺς ἀρραβῶνας
τῆς;

Στέφανος. (μελαγχολικῶς) Ὁχι.

Μαρία. Ὁχι; πὼς τῶσπε. Δὲν θὰ ἔ-
χουν, φαίνεται, τελειώσει ὀριστικῶς.

Στέφανος. Τὸ ἔμαθα ὅμως.

Μαρία. Ἀπὸ κάμμιν φιλν τῆς, δὲν
ἀμφιδάλλω. Ἡ Ἐλένη ἔχει τὸ προτέρημα
νὰ μὴ κρύπτῃ τίποτε. Τὸ θεωρεῖτε προ-
τέρημα αὐτό; (ὁ Στέφανος σιωπᾷ στενοχωρη-

μένος). Ἐχετε δίκαιον· ἀπόψε ἤρχισα τὴν κακογλωσσία. Λοιπὸν δὲν σὰς εἶπε τίποτε;

Στέφανος. Ὅχι· ἔμαθα ὁμως κ' ἐγὼ ὅτι εἶνε ἀκόμη ὑπὸ σκέψιν καὶ ὅτι γίνε-ται μεγάλη συζήτησις περὶ τῆς προικός.

Μαρία. Εἰξεύρετε, βλέπω, περισσότε-ρα ἀπὸ μένα. Ἄλλ' ἂν εἶνε, ὡς ἀλλάξω-μεν ὁμιλίαν: εἰπέτε μου πρῶτον τὰ νέα σας.

Στέφανος. Τὰ νέα μου... ὡς τὰ εἶπον.

Μαρία. Τί, οἱ ἀοραθόνες τῆς Ἑλέ-νης; αὐτοὺς τοὺς ἐγνωρίζον ἀπὸ προ-χθές. (ὁ Στέφανος σιωπῇ) Ἀπόψε δὲν σὰς ἐν-νοῶ· εἶθε χλωμός, μήπως ὑποφέρετε;

Στέφανος. Θὰ εἶνε ἴσως ἀπὸ τὴν ἀγρυπνίαν· δὲν ἐκοιμήθηκα ὅλην τὴν νύκτα χθές.

Μαρία. Ποῦ ἦσθε; εἰς κανένα χορὸν;

Στέφανος. Κάθε ἄλλο· ἤμην εἰς τὸ κρεβάτι μου ἀπὸ τὰς δέκα.

Μαρία. Τί εἶχετε λοιπὸν;

Στέφανος. Δὲν εἰμποροῦσα νὰ κοι-μηθῶ.

Μαρία. Θὰ εἶχετε βεβαίως κάποιον λόγον διὰ νὰ μὴ εἰμπορεῖτε νὰ κοιμη-θῆτε.

Στέφανος. Ὑποθέτω.

Μαρία. Δὲν εἶθε βέβαιος; Καὶ δὲν εἶνε δυνατόν νὰ μάθω αὐτὸν τὸν κάποιον λόγον; (ὁ Στέφανος λαμβάνει τὸ βιβλίον καὶ προ-ποιεῖται ὅτι ἀναγινώσκει. Ἡ Μαρία, κατ' ἰδίαν) Ἄν εἰξευρε πῶς κ' ἐγὼ ἀγρυπνοῦσα χθές τὴν νύκτα! (τῷ Στεφάνῳ) Δὲν θὰ μοῦ εἰπτε ἐπὶ τέλους τὴν αἰτίαν τῆς ἀγρυπνίας σας;

Στέφανος. Κυρία Μαρία, δὲν εἰξεύ-ρετε πόσον εἶμαι δυστυχής!

Μαρία. (μετ' ἀπορίας) Δυστυχής;

Στέφανος. Μὴ γελᾶτε, κυρία Μαρία.

Μαρία. Δὲν γελῶ καθόλου· δὲν βλέπω ὁμως διατι εἶθε δυστυχής.

Στέφανος. Δὲν ἐνοήσατε ἀπὸ τόσον καρῶν ὅτι ἐχω κἄτι τι, τὸ ὁποῖον κρύ-πτω ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον; ἓνα δνει-ρον, μίαν ἐλπίδα, ἓνα σκοπὸν εἰς τὸν βίον μου;

Μαρία. Ἐνα σκοπὸν εἰς τὸν βίον σας; πῶς ἦτο δυνατόν νὰ μὴ τὸ ἐννοή-σω, ἀφοῦ ἐβλεπον πόσον εἰργάζεσθε καὶ πόσας μελέτας καὶ πόσους κόπους κατε-βάλλατε διὰ νὰ φθάσατε εἰς αὐτὸν τὸν σκοπὸν;

Στέφανος. Καὶ τὸν σκοπὸν μου αὐ-τόν;

Μαρία. Δὲν τὸν γνωρίζω· ὑποθέτω ὁμως ὅτι τὸ δνειρὸν σας εἶνε ἡ δόξα.

Στέφανος. Ἡ δόξα; κάθε ἄλλο. Ἴ-σως μ' εἰκόλυνεν εἰς τὸν σκοπὸν μου ἡ δόξα, ἀλλὰ τὸ δνειρὸν μου εἶνε πολὺ εὐ-γενέστερον· ἀγαπῶ.

Μαρία. Καὶ αὐτὸ τὸ ἐννοῶ ἐννοήσει: ἡμεῖς αἱ δυστυχεῖς γυναῖκες, βλέπετε, ἀντιλαμβάνομεθα μὴ τὴν καρδίαν μας, ὅ,τι σεῖς οἱ εὐτυχεῖς ἄνδρες ἀντιλαμβά-νεσθε μὲ τὸ λογικὸν σας· καὶ δὲν ἀρ-νοῦμαι ὅτι τὸ λογικὸν βλέπει καλλίτερον, ἀλλὰ καὶ σεῖς δὲν πρέπει ν' ἀρνῶσθε ὅτι ἡ καρδία βλέπει ταχύτερον. Καὶ εἰξεύρε-τε διατι; διότι οἱ ἄνδρες ἔχουν τὴν καρ-δίαν εἰς τὸ πνεῦμα των, ἐνῶ ἡμεῖς ἔχο-μεν τὸ πνεῦμα εἰς τὴν καρδίαν μας.

Στέφανος. Ναί, κυρία Μαρία, ἔχετε πολὺ πνεῦμα εἰς τὴν καρδίαν σας καὶ αὐτὸ μὲ κάμνει νὰ ἐλπίζω ὅτι θὰ μ' ἐν-νοήσατε καὶ συγχρόνως θὰ μὲ λυπηθῆτε.

Μαρία. Δὲν μοῦ φαίνεσθε ἀξίος λυ-πητής; τὸ γ' ἀγαπᾷ κανεὶς, ἔστω καὶ χωρὶς ν' ἀνταγαπᾶται, εἶνε, νομίζω, εὐτυχία, τὴν ὁποίαν δὲν ἐδοκίμασαν ποτὲ ὄσοι δὲν ἠγάπησαν.

Στέφανος. Ἠγαπήσατε ποτέ, κυρία Μαρία;

Μαρία. Ἄν ἠγάπησα; τί σημαίνει αὐτὴ ἡ ἐρώτησις σας;

Στέφανος. Ὡ! συγγνώμην, δὲν εἰ-ξευρω τί λέγω. Ἀλλὰ... δὲν εἰμπορεῖτε νὰ φαντασθῆτε πόσον εἶμαι ταραγμένος αὐτὴν τὴν στιγμήν! Ἐχω δύο ἡμέρας ποῦ δὲν εἰξεύρω ποῦ εὑρίσκομαι, ποῦ δὲν εἰξεύρω τί κάμνω. Δὲν φαντάζεσθε τί φοβερὸν εἶνε νὰ ᾄ κανεὶς καὶ νὰ συ-νοδεύῃ τὰς ἐλπίδας του νεκρὰς εἰς τὸν τάφον των!

Μαρία. Ἀλλὰ δὲν μοῦ εἰπετε ὅτι ἀγα-πᾶτε; Πῶς λοιπὸν εἶνε δυνατόν ν' ἀγα-πᾷ κανεὶς καὶ συγχρόνως νὰ μὴν ἐλπί-ζη; Ὁ ἔρωσ καὶ ἡ ἐλπίς εἶνε σχεδὸν συ-νώυμα. Ἐγὼ τοῦλάχιστον νομίζω πῶς ὅταν κανεὶς ἀγαπᾷ εἶνε ἀδύνατον εἰς τὸ βάθος τῆς ἀγάπης του νὰ μὴν ὑπάρχῃ ἡ ἰδέα ὅτι ἀνταγαπᾶται ἢ τοῦλάχιστον ἡ ἐλπίς ὅτι θ' ἀνταγαπηθῇ.

Στέφανος. Ἐως προχθές εἶχον κ' ἐγὼ αὐτὴν τὴν ἐλπίδα.

Μαρία. (Κατ' ἰδίαν) Ἐως προχθές; τί τοῦ ἔκαμα καὶ ἀπληθίσθη; (τῷ Στεφάνῳ) Κράτά, καὶ εἰξεύρει ἐκεῖνη ὅτι τὴν ἀγα-πᾶτε;

Στέφανος. Δὲν τῆς το εἶπον ποτέ.

Μαρία. Δὲν σὰς ἐνόησεν ὁμως;

Στέφανος. Ὡ! βεβαίως μ' ἔχει ἐν-νοήσει· καὶ ἤμην μάλιστα πεπεισμένος ὅτι συμμερίζεται τὸ αἰσθημά μου· ἀπὸ προχθές ὁμως...

Μαρία. (Κατ' ἰδίαν) Ἀπὸ προχθές, πάλ-ιν ἀπὸ προχθές... (τῷ Στεφάνῳ) Δοκιμά-σατε ἐπὶ τέλους νὰ τῆς το εἰπτε· τίς οἶ-δε! εἰμπορεῖ νὰ σὰς ἀγαπᾷ κ' ἐκεῖνη, εἰμπορεῖ ἐν ἀγνοία της νὰ εἶπεν ἢ νὰ ἔ-καμε τίποτε, τὸ ὁποῖον νὰ σὰς ἐλύπησε.

Στέφανος. Ἐν ἀγνοία της; ἐν ἀ-γνοία της λοιπὸν ἠρραβωνίσθη;

Μαρία. (ἀνακηρύσσας ἐκπληκτικῶς) Ἡρραβω-νίσθη;

Στέφανος. Ἐχετε δίκαιον ν' ἀπο-εῖτε, διότι δὲν σὰς εἶπον ποτὲ ὅτι ἀ-γαπῶ τὴν Ἑλένην.

Μαρία. Τὴν Ἑλένην;

Στέφανος. Ναί, ὡς τὸ ἔκρυπτον, τὸ ἔκρυπτον ἀπὸ ὅλον τὸν κόσμον, δὲν ἤ-θελον νὰ τὸ γνωρίζῃ κανεὶς, δὲν ἠθελον νὰ τὸ γνωρίζῃ οὔτε αὐτὴ ἡ ἰδία. Εἶχον πλάσει ἐν δνειρον καὶ ἤμην τόσον εὐτυ-χής! Τὴν ἠκολούθησον παντοῦ, ἦτο ἡ μό-νη μου σκεψίς, ἡ μόνη μου χαρὰ. Ἐλε-γεν ὁ κόσμος ὅτι εἶνε ζωηρὰ, ὅτι εἶνε φι-λάρεσκος, ὅτι εἶνε ἀδύνατον εἰς τὴν καρ-δίαν της νὰ γεννηθῇ ποτὲ ἔρωσ ὑψηλός, ἔρωσ εὐγενής· ἀλλ' ὁ κόσμος εἶνε κακός· δὲν εἶνε ἀλήθεια, κυρία Μαρία, ὅτι ὁ κό-σμος εἶνε κακός;

Μαρία. Ναί, ὁ κόσμος εἶνε κακός.

Στέφανος. Καὶ ὁμως... ἀποφασίζε

νὰ ὑπανδρευθῇ ἄλλον ἐνῶ εἶχεν ἐννοήσει ὅτι τὴν ἠγάπων.

Μαρία. Τί ἔχει νὰ κάμῃ; ἀφοῦ δὲν τῆς εἰπετε τίποτε. ἀφοῦ δὲν σὰς εἶχεν ὑποσχεθῆ τίποτε ἐκεῖνη... Τίς οἶδε! πι-θανὸν νὰ μὴ ἐννοῇ ὅτι τὴν ἀγαπᾶτε, ἢ, καὶ ἂν τὸ ἐννοῇ, πιθανὸν νὰ μὴ σὰς ἠγά-πησε.

Στέφανος. Δὲν θὰ ἤμην τόσον μο-ρός ν' ἀπαῖτῶ πίστιν ἀπὸ γυναῖκα ἀδιά-φορον. Οἱ λόγοι της, τὰ βλέμματά της δὲν μοῦ ἔφιναν καρμίας ἀμφιβολίας. Ἐπει-τα... δὲν εἶνε δὰ καὶ τόσον δύσκολον πρᾶγμα νὰ μαντευθῇ κανεὶς ἂν ἀνταγα-πᾶται.

Μαρία. Νομίζετε; ἂν τὸ νομίζετε ἀ-πατάσθε διὰ μίαν γυναῖκα, ναί· αὐτὴ ἐννοεῖ εὐκολότερον τὸ αἰσθημα, τὸ ὁ-ποῖον ἐμπνέει· ἀλλὰ δι' ἓνα ἄνδρα, δια-φέρει πολὺ· τὰ βλέμματα τῆς γυναικός εἶ-νε διφορούμενα. Μία γυναῖκα, ὅταν μά-λιστα εἶνε καὶ ὀλίγον φιλάρεσκος, κολα-κευεταὶ πολὺ νὰ αἰσθάνεται ὅτι ἀγαπᾶται.

Στέφανος. Ἀλλὰ δὲν εἶνε ὄλαι αἱ γυναικεῖς φιλάρεσκοι.

Μαρία. Ἀληθῆ... ἀλλὰι περισσότερον καὶ ἄλλαι ὀλιγώτερον. Γνωρίζετε σεῖς τὸν κύριον Σωρειάδην;

Στέφανος. Τὸν μνηστήρα τῆς Ἑλέ-νης; ἔξ ὄψεως μόνον.

Μαρία. Εἶνε πολὺ νέος;

Στέφανος. Ἰοῦ... ὄχι· θὰ εἶνε ἔως

σαράντα πέντε ἐτών.

Μαρία. Ἡ ἑλᾶρη εἶνε εἴκοσι δύο·

Στέφανος Μόλις· αὐτὸ ακριβῶς μὲ

καρμην νὰ υποθέτω ὅτι εἰσαυτὴν νὰ τον

δεχθῆ ὡς σύζυγον.

Μαρία. καθόλου πορᾶζονεν· εἶνε, λέ-γουν, πλούσιος ὁ κύριος Σωρειάδης.

Στέφανος. Ὡ! πολὺ πλούσιος. Ἀλ-λὰ δὲν πιστεῦω ἢ Ἑλένην...

Μαρία. Οὐτ' ἐγὼ δὲν πιστεῦω νὰ εθαμ-δῶθαι ἀπο τὰ πλοῦτη του· εἶνε αρκετὰ

υπερηφανος, ὥστε νὰ μὴ πωλῶσῃ τὸ αἰ-σθημά της· πιθανόν, καθὼς εἰπετε προη-γουμένως, νὰ εἰσαυτὴν ἀπὸ τους γονεῖς

της, ἀπὸ τους συγγενεῖς της...

Στέφανος. Ἄν ἤμην βεβαίως, θὰ τῆς

τὸ ἔλεγον· θὰ τοὺς ἐπειθε τοὺς γονεῖς

της· τὴν ἀγαποῦν τόσον πολὺ!

Μαρία. Καὶ εἶνε ἀνάγκη νὰ εἶθε βέ-βαιος; Ἦ θὰ χάσατε τάχα ἂν τῆς ἀνοίξετε

τὴν καρδίαν σας;

Στέφανος. Ἐγὼ; εἰς τὰς παραμονὰς

τῶν ἀρραβῶνων της; ποτέ!

Μαρία. Διατι;

Στέφανος. Διότι οὔτε θέλω, οὔτε

τολμῶ.

Μαρία. Δὲν τολμᾶτε; γράψατέ της

τότε.

Στέφανος. Νὰ τῆς γράψω, εἰπετε;

Καὶ ἂν δὲν μὲ ἠγάπησε ποτὲ; ἂν εἶνε ἀ-ποφασισμένη νὰ ὑπανδρευθῇ αὐτόν; νὰ

ἔχη τὴν ἐπιστολήν μου καὶ νὰ τὴν ἐπι-βεικνήνῃ ἐγωϊστικῶς εἰς τὸν σύζυγόν της,

εἰς τὰς φιλὰς της... καὶ νὰ γελῶν ὄλοι

διὰ λογαριασμὸν μου... ποτέ!

Μαρία. Νομίζετε ὅτι εἶνε ἰκανὴ ἢ

Ἑλένη νὰ γελᾷ μὲ τὸ αἰσθημα, τὸ ὁποῖον

σὰς ἀνέπνευσε; Τότε λοιπὸν πῶς τὴν ἠ-γαπήσατε χωρὶς νὰ γνωρίζετε προηγουμέ-νως τὸν χαρακτῆρα της;

Στέφ. "Α! ὄχι, ἡ Ἐλένη δὲν θὰ καταδεχθῆ ποτὲ νὰ ἐξευτελίῃ τὸν ἔρωτά μου· ἀλλὰ νὰ τῆς γράψω... ἀδύνατον.

Μαρία. Τότε νὰ τῆς τὸ εἴπητε.
Στέφανος. Ἀδύνατον· ἐδοκίμασα πολλάκις, ὅτε μάλιστα ἤλιπιζα, ὅτι ἦμιν σχεδὸν βέβαιος, καὶ ὅμως δὲν κατώρθωσα νὰ τῆς εἶπω οὔτε μίαν λέξιν.

Μαρία. Θέλετε νὰ τῆς τὸ εἶπω ἐγὼ;
Στέφανος. Πῶς;
Μαρία. Ἀφοῦ σεῖς δὲν τοῦματε...
Στέφανος. Καὶ ἀποφασίζετε νὰ τῆς τὸ εἴπητε σεῖς;

Μαρ. (Κατ' ἰδίαν). Ἄν εἰξευρε τί θυσίαν κάμνω! (ᾄ Στεφάνου). Ἄς δοκιμάσωμεν.

Στέφ. ὦ! Κυρία Μαρία, θὰ σάσειμαι εὐγνώμων, θὰ σὰς χρεώσω τὴν εὐτυχίαν μου.

Μαρία. Ὅχι δὲ τόσον τραγικά. Ἀπόψε θὰ ἔλθῃ ἡ Ἐλένη, μοῦ τὸ ὑπέσχεθη τοῦλάχιστον, καὶ πιστεύω ὅπου καὶ ἂν εἶνε... Δὲν θὰ θέλετε ὑποθέτω νὰ συναντηθῆτε μαζί της, ἀφοῦ μάλιστα πρόκειται νὰ ὁμιλήσωμεν διὰ σὰς.

Στέφ. Βεβαίως ὄχι. Μά... ἂν δὲν θελήσῃ;
Μαρία. Ἄν δὲν θελήσῃ δὲν θὰ τὸ γνωρίζῃ κανεὶς ἄλλος ἀπὸ αὐτὴν καὶ ἀπὸ ἐμὲ θὰ τῆς ζητήσω τὸν λόγον τῆς τιμῆς τῆς νὰ τὸ κρατήσῃ μυστικόν. Καὶ τὸ κάτω, κάτω τῆς γραφῆς...

Ἄνοιγε ἡ ὕψα καὶ εἰσέρχεται ἡ Στέφανος ταρασσέται).

Μαρία. Καλὰ ἂν σ' ἐρωτήσῃ, εἰπέ της πως εἶμαι μόνι. (ἡ ὑπηρετρία ἐξέρχεται). Ἰδοῦ, φυγετε ἀπ' αὐτὴν τὴν ὕψαν· θὰ εὕρετε τὴν κλίμακα τῆς ὑπηρεσίας...

Στέφανος (παρακλητικῶς). Κυρία Μαρία, θὰ προσπαθήσετε;..

Μαρία. Ἐχετε τὸν λόγον τῆς τιμῆς μου· καλὴν νύκτα σὰς, αὐριον τὸ πρωὶ σὰς περιμένω (ὁ Στεφάνος ἐξέρχεται).

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ.

Μαρία, Ἐλένη, ἰσέρχόμεν

Μαρία. Διατὶ ἤργισες τόσον;

Ἐλένη (εὐθυμῶς). Καλὴ ἴσπερα. Ἡργασα; (ἐξάγει τὸ ὄρολογίον της) ἔννεα καὶ δέκα. Τί διαβάσεις ἐκεῖ; (λαμβάνει τὸ ἐπι τῆς τραπέζης, βιβλίον). Οὐψ! δὲν ἐδαρέθηκες τὰ βιβλία;
Μαρία. Τί θέλεις νὰ κάμω ὅταν εἶμαι μόνι; ἔνα ἐξυπνον βιβλίον εἶνε μία ἐξυπνη συντροφιά.

Ἐλένη. Ἐγὼ, τί νὰ σου πῶ, στενοχωροῦμαι φρικτὰ ὅταν ἔχω βιβλίον εἰς τὸ χέρι μου· ἐπειτα, εἶμαι καὶ ὀλίγον μῦψ'.

Μαρία. Μῦψ; ἀπὸ ποῦτε; ἀφ' οὗτου τὰ γυαλιὰ ἐγίναν τῆς μόδας, ὑποθέτω.

Ἐ. Ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι τὰ γυαλιὰ μοῦ πηγαίνουν θαυμάσια (φορεῖ τὰ διωπερά της) αἱ; δὲν εἶνε ἀλήθεια; (τρέχει πρὸς τὸν καθρέπτην).

Μαρία. (κατ' ἰδίαν) Δυστυχῆ Στέφανε! (τῆ Ἐλενη) Εἰπέ μου ἐπὶ τέλους, ἐτελείωσαν οἱ ἀρραβῶνες σου;

Ἐλένη. Σχεδόν· εἶνε καθ' ὅλα σύμφωνον· ὑπάρχει ἀκόμη μίαν μικρὰ διαφορὰ διὰ τὸ κτῆμα τῆς Κηφισιάς, ἀλλά... ὁ μπαμπὰς θὰ ἐνδώσῃ ἐπὶ τέλους· μ' ἀγαπᾷ τόσον πολὺ!

Μαρία. Ποῖος;

Ἐλένη. Ὁ μπαμπὰς.

Μαρ. Ἄ! ἐνόμισα ὁ κύριος Σωρειάδης.

Ἐ. Ὁ κύριος Σωρειάδης; ὄχι! δὲν εἶμ-

πορεῖς νὰ φαντασθῆς τί καλὸς ποῦ εἶνε! ἔχει κἀτι τι ἀριστοκρατικὸν ἐπάνω του.

Μαρία. Μὰ νομίζω πῶς δὲν τὸν ἐγνώρισε ἀκόμη.

Ἐλένη. Πῶς δὲν τὸν ἐγνώρισα! ἦτο χθὲς εἰς τὸ σπίτι.

Μαρ. Καὶ μὲ μίαν φορὰν ποῦ τὸν εἶδες...

Ἐλένη. Δὲν ἀρκεῖ νὰ ἴδῃ κανεὶς ἕνα ἄνθρωπον διὰ νὰ τὸν συμπληθῇ καὶ διὰ νὰ ἐννοήσῃ ἂν εἶνε καλὸς ἢ ὄχι;

Μαρία. Ἐγὼ νομίζω πῶς δὲν ἀρκεῖ· δὲν λέγω διὰ τὸν κύριον Σωρειάδην, δὲν ἀμφισβάλω πῶς θὰ εἶνε καλός· ἀλλὰ δὲν ἀποφαινομαι ποτὲ δι' ἕνα ἄνθρωπον, ἂν δὲν τὸν γνωρίσω κάπως.

Ἐλένη. Ὅ, τὸν γνωρίζεις καὶ θὰ ἴδῃς πῶς ἔχω δίκαιον.

Μαρία. οὐ εἶπα ὅτι δὲν ἀμφισβάλω καθόλου· διὰ νὰ τὸν ἐκλέξῃ ὁ μπαμπὰς σου θὰ τὸν ἐγνώριζε βεβιάως.

Ἐλένη. Ὅχι αὐτὸς ἔλειπε· μόλις ἔχει ὀλίγους μῆνας ποῦ ἦλθεν ἦτο εἰς τὴν Βραίταν, εἰς τὴν Ὀυδισσόων... ἦτο σι-τέμπορος ἔξερεις.

Μαρία. Θὰ ἔχετε ὅμως πληροφορίας.

Ἐλένη. ὦ! πολλάκις· πρέπει νὰ ἔχη ἔνδς ἑκατομμύριον περιουσίαν.

Μαρία. Ὑποθέτω ὅτι αἱ πληροφορίες σὰς δὲν περιωρίσθησαν ἕως ἐδῶ,

Ἐ. Τί; ἦθελες νὰ ἦτο πλουσιώτερος;
Μαρία. Δὲν ἐννοῶ αὐτὸ· ὅσα νὰ εἶπω ὅτι αἱ πληροφορίες σὰς δὲν ἀφοροῦν μόνον τὴν περιουσίαν του.

Ἐλένη. Ὁ μπαμπὰς λέγει πως ἕνας νέος δια νὰ κατορθώσῃ νὰ κάμῃ μίαν τὸσον μεγάλαν περιουσίαν εἶνε ἀδύνατον νὰ μὴν ἔχη καὶ χίλια ἄλλα προτερήματα.

Μαρία. Καὶ εἶνε πολὺ νέος ὁ κύριος Σωρειάδης;

Ἐλένη. Θὰ εἶνε ὡς τριάντα πέντε, τριάντα ὀκτώ ἔτων.

Μαρία. Ἄ! νεώτατος. (κατ' ἰδίαν) Ἡ ἡλικία εἶνε ὅπως ὁ προηπολογισμός· ἄλλοι τὴν βιάζουσι μὲ περιόσσεμα καὶ ἄλλοι μὲ ἔλαιμμα. (τῆ Ἐλενη) Καὶ εὐμορφος;

Ἐλένη. Ὄ! ναί, εὐμορφος.

Μαρία. Καὶ ἀνεπτυγμένος, βέβαια.

Ἐ. Ὅμοιαι ὄμοια τὰ γαλλικά· ἀφοῦ σου λέγω ὅτι ἐγύμνασεν ὄλιαν τὴν Εὐρώστην.

Μαρία. Ἐλένη, ἦθελα νὰ σ' ἐρωτήσω κἀτι τι, ἦθελα νὰ ὁμιλήσωμεν σοδάρω-τερον κάπως διὰ μίαν ὑπόθεσιν, ἢ ὅποια σὲ ἐνδιαφέρει πολὺ.

Ἐλένη. Ἐμένα;

Μαρία. Ναι· ἀλλ' ἐπιθυμῶ νὰ μοῦ ἀπαντήσῃς εὐκρινῶς.

Ἐλένη. Δὲν πιστεύω ν' ἀμφισβάλῃς.

Μαρία. Ὑποθέτω ὅτι δὲν ἀγαπᾷς ἀκόμη τὸν κύριον Σωρειάδην, ἀφοῦ τὸν εἶδες μόνον μίαν φορὰν.

Ἐλένη. Τί ἐννοεῖς ἂν τὸν ἀγαπᾷ;

Μαρία. Ὑποθέτω ὅλα ὅτι δὲν εἶσαι ἐρωτευμένη μαζί του.

Ἐλένη. Ἐρωτευμένη; Τί σημαίνει αὐτὴ ἡ ἐρώτησις; μήπως ἐγὼ σοῦ εἶπον ὅτι πρόκειται νὰ ὑπανδρευθῶ ἐξ ἐρωτος;

Μαρία. Ἄλλο κῖθελον νὰ σ' ἐρωτήσω· δὲν μοῦ λέγεις σὲ παρακαλῶ, ποῖαν ἰδέαν ἔχεις περὶ τοῦ Στεφάνου; Τὸν ἐγνώρισε, ὑποθέτω, περισσώτερον ἀφ' ὅ,τι ἐγνώρισε τὸν κύριον Σωρειάδην.

Ἐ. Τὸν Στεφάνον τὸν ἐγνώρισα ἀρκετὰ

καὶ τὸν ἐκτιμῶ ὅπως τοῦ ἀξίζει. Δὲν ἐννοῶ ὅμως ποῖα σχέσις ὑπάρχει μεταξὺ τοῦ Στεφάνου καὶ τοῦ κυρίου Σωρειάδου.

Μαρ. Μεταξὺ αὐτῶν τὸν δύο βεβαίως καμμία μεταξὺ ὅμως σοῦ καὶ τοῦ Στεφάνου ὑπῆρξε κάποτε μίαν μικρὰ σχέσις.

Ἐλένη. Μεταξὺ ἐμοῦ καὶ τοῦ Στεφάνου ὑπῆρξε ποτὲ σχέσις; τί εἶδος σχέσις; Μαρία. Ἰδανική, ἔστω.

Ἐλένη. Δὲν σ' ἐννοῶ.

Μαρία. Ἄν δὲν ἐννοήσῃς ἐμένα, εἶχες ὅ-μως ἐννοήσει ὅτι σὲ ἡγάπα ὁ Στέφανος.

Ἐλένη. (γελῶσα) Διπλαθῆ...

Μαρία. Καὶ δὲν ἐφαίνετο μάλιστα ἀδιάφορος εἰς τὸν ἔρωτά του.

Ἐλένη. Ἐγὼ; καὶ ποῖος σοῦ τὸ εἶπεν αὐτὸ; ὁ ἴδιος, ὁ Στέφανος;

Μαρία. ὦ! μὴν ἐξάπτεσαι ἀδίκως· ὁ Στέφανος μοῦ ὠμίλησεν ἀπλῶς περὶ τοῦ ἔρωτος του, περὶ τοῦ ἰδικοῦ του ἔρωτος. Εἶχες ἐννοήσει πολὺ καλά ὅτι σὲ ἡγάπα, ἐπειθὴ ὁ γνωρίζῃ τὸν χαρακτήρα του εἶμαι βέβαια ὅτι δὲν θὰ ἐξηκολούθει νὰ σὲ βιάσῃ ἂν ἐννοήσῃ ὅτι δὲν τὸν ἡγάπα καὶ σὺ, ἔστω καὶ κατὰ προσποιήσιν.

Ἐ. Νόστιμον! Τί ἦθελες νὰ κάμω; ἔπρεπε νὰ τοῦ φερθῶ ἀγενῶς διὰ νὰ τὸν κάμω νὰ ἐννοήσῃ ὅτι δὲν τὸν ἡγάπων;

Μαρία. Ἐλα, μὴ βιάζῃς τὸν ἑαυτὸν σου νὰ λέγῃς ἀνοησίας.

Ἐ. Ἀπόψε μοῦ φαίνεται πολὺ πικρά.

Μαρία. Αὐτὸ σημαίνει πῶς λέγω τὴν ἀλήθειαν. Πρὸς τὸν Στέφανον ἐφέρθης ὄχι ὅπως ἔπρεπε νὰ φερθῆς· εἶχες ἐννοήσει ὅτι σὲ ἡγάπα καὶ ὅτι σὲ ἡγάπα εὐκρινῶς· ἔαν τὸν ἡγάπα καὶ σὺ, δὲν ἔπρεπε νὰ δεχθῆς τὴν χειρὰ ἄλλου· ἔαν δὲν τὸν ἡγάπα, σὲν ἔπρεπε νὰ ἦσαι φιλαρρεσκὸς ἀπέναντι του, οὐδὲ νὰ τοῦ παρέχῃς ἐλπίδας.

Ἡ θεωρία σου περὶ εὐγενείας καὶ ἀγενείας δὲν ἔχει καμμίαν βᾶσιν· εἰμπορεῖ κανεὶς ν' ἀποποιήσῃ τὸν ἔρωτά ἐνός ἄλλου, χωρὶς συγχρονῶς νὰ παραθῇ οὐδὲ ἰὸν ἐλάχιστον τυπὸν-τις εὐγενείας.

Ἐ. Ἄλλ' ἀφοῦ δὲν μοῦ εἶχεν εἶπει τίποτε, πως εἶθελες νὰ πισθῶ ὅτι με ἡγάπα;

Μαρ. Μὴ ὀκείεις, ν' ἀπατομέθα μεταξὺ μας· εἶμεθα καὶ αἱ δύο γυναῖκες καὶ ἐννοεῖ θαυμάσια ἢ μίαν τὴν ἄλλην μας. Ὁ Στέφανος δὲν εἶνε ἀπ' ἐκείνους, οἱ ὅποιοι τοιχοκολλοῦν τὸ ἀισθῆν τῶν ὅπως τοιχοκολλοῦν τα προγράμματα τοῦ θεάτρου.

Ἐλένη. Τί ἦθελες λοιπὸν νὰ ἔκαμνα;

Μαρία. Νὰ τοῦ ἐμενες πιστῆ.

Ἐ. Ἐς τί; μήπως τὸν ἡγάπησα ἐγὼ;

Μαρία. Τότε νὰ τοῦ εἶδεις νὰ ἐννοήσῃ ὅτι δὲν δέχεται τὸν ἔρωτά του.

Ἐλένη. Αὐτὴν τὴν στιγμὴν μοῦ φαίνεσαι ὀλίγον τι τεροκίμης, τόσον μάλλον καθόσον τὴν ἀπο ἄμωνος διδασκαλίαν σου δὲν πιστεύω καὶ νὰ τὴν τηρῆς. Δὲν ὑποθέτω πως θὰ θυμώσῃς ἂν σοῦ εἶπω ὅτι αὐτὸ ὀνομάζεται πο-υρ-τ-αν-ισ-μ-ός.

Μαρία. Μὲ παραξήγησες.

Ἐλένη. Καθόλου· εἶπες προηγουμένως ὅτι καὶ αἱ δύο μας εἶμεθα γυναῖκες καὶ ὅτι ἐννοεῖ θαυμάσια ἢ μίαν τὴν ἄλλην μας· δὲν μοῦ λέγεις σὲ παρακαλῶ, ποῖα εἶνε αὐτὴ, ἢ ὅποια δὲν κοκατεῖται ὅταν ἐννοήσῃ ὅτι τὴν ἐρωτεύεται καὶ δὲν ὑποβάλλῃ τὸ αἰσθῆμα τὸ ὅποιον ἐμπνέει, χωρὶς νὰ ἐκτετῖθεται, ἐννοεῖται;

Μαρία. Τι έννοεις χωρίς να έκτιθεται ;
 'Ελένη. Νά τὸ υποθάληθ δηλαδὴ οὐ-
 τως, ὡστε νὰ εἶνε εἰς θέσιν νὰ ὑποχωρή-
 σῃ, ὅταν θέλῃ, χωρίς τὰ θύματα τῆς νὰ
 ἔχουν νὰ παραπονεθοῦν.

Μαρ. Καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν ὅλα αὐτά;
 'Ελένη. Πρῶτον, διατηρεῖ τὸν ἔρω-
 τα τὸν ὁποῖον ἐμπνέει καὶ ἱκανοποιεῖ
 τὸν ἐγωισμόν τῆς· δεύτερον, ἐπιδεικνύε-
 ται εἰς τὰς φίλας τῆς· τρίτον, ὁ γάμος
 εἶνε ποῦ εὐκόλοτερος, ἐν ἣ περιπτώσει
 ἔν ἐκ τῶν θυμάτων τῆς ἔχει τὰ προσόντα.

Μαρία. Ὑποθέτω πὼς ἀσπείρευσαι
 καὶ θὰ σοῦ ἀπαντήσω κ' ἐγὼ ἀστείουμέ-
 νη. Εὐρίσκεις ὅτι ὁ Στέφανος δὲν ἔχει
 τὰ προσόντα διὰ νὰ γίνῃ σύζυγός σου ;
 'Ελένη. Μέχρις ὅτου εὐρεθῆ ὁ κύριος
 Σωρεϊάδης...

Μαρία. Καὶ κατὰ τί ὁ κύριος Σωρεϊά-
 δης εἶνε ἀνώτερος τοῦ Στεφάνου;

'Ελ. Νομίζω πῶρα πὼς ἀσπείρευσαι σύ.

Μαρία. Καθόλου, ὁμιλῶ σπουδαίως.

'Ελ. Ὁ κύριος Σωρεϊάδης ἔχει ἐνὸς ἑκα-
 τομμυρίου περιουσίαν καὶ ὁ Στέφανος ὡς
 μόνην περιουσίαν ἔχει τὴν ἐργασίαν του.
 Θὰ ἔχωμεν ἄμαξαν ἰδικίην μας, θὰ κάμνω-
 μεν ταξείδια, θά... Νὰ σοῦ 'πὼ τὴν ἀλή-
 θειαν, Μαρία· ὅταν κανεὶς εἶνε εὐτυχῆς καθ'
 ὅλα τὰ ἄλλα, παραδίδεται μερικὸ ἐλαττώ-
 ματα τοῦ συζύγου· ἄλλως τε καὶ ὁ Στέφα-
 νος;... μὴπως δὲν ἔχει καὶ αὐτὸς τὰ ἐλατ-
 τώματα του; ἐν πρώτοις δὲν ἤξευρε νὰ
 ντυθῆ, δὲν εἰξεύρει νὰ φορέσῃ ἕνα λαίμε-
 ρετον τῆς προκοπῆς.

Μαρία. Αἱ! φθάνε 'Ελένη! ἕως ἐδῶ
 εἶνε ἀντερον νὰ φωρολογῆς εἰς βάρους ἐνὸς
 ἀνθρώπου, ὁ ὁποῖος σὲ ἐλά τρεῦσε.

'Ελένη. Θαρρῶ πὼς διδεις μεγάλην
 σοφιστικὴν εἰς ὑπόθεσιν ὄλωσ διόλου συ-
 νόθου. Ὁ Στέφανος μὲ ἡγάπα, δὲν λέγω
 τὸ ἐναντίον; ἀλλ' ἐπὶ τέλους δὲν ζῶμεν
 πλέον εἰς τὴν ὁμογενίην ἐκείνην ἐπο-
 χήν, ὅτε ὁ ἔρωσ ἔφθανε μὲχρις αὐτοκτο-
 νίας. Μὲ ἐβλεπε συχνά, ἐχορεύσαμεν πολ-
 λάκις μαζῆ, τοῦ ἡρεσά... ἤτο φυσικῶς
 ἐπόμενον νὰ μὲ συμπάθῃ· ὅταν παύσῃ
 νὰ μὲ βλέπῃ, ὅταν ἴδῃ ὅτι ἀνήκω εἰς ἄλ-
 λον θὰ μὲ λησιμονήσῃ καὶ θὰ θεραπευθῆ·
 τὸ πρῶγμα εἶνε ἀπλοῦστατον.

Μαρία. Νομίζεις; ἂν ἦσο ἐδῶ πρὸ ἡ-
 μῶν εἰς ὥρας δὲν θὰ ἐκρίνες τὸν ἔρωτά
 μου μὲ τὸσον ἐλαφρότητα. 'Ελένη, θὰ
 σοῦ εἴπω ἕνα μυστικόν, τὸ ὁποῖον δὲν
 εἶπον εἰς κανένα καὶ τὸ ὁποῖον δὲν θὰ
 ἐξεστομίσῃς ἂν δὲν μὲ ἡνάγκαζες; θὰ μοῦ
 δώσῃς ὅμως τὸν λόγον τῆς τιμῆς σου...

'Ελένη. Νὰ μὴν εἴπω εἰς κανένα τί-
 ποτε; σοῦ τὸ ὀρκίζομαι.

Μαρία. Εἶμαι μεγαλειτέρως σου καὶ
 κατὰ συνέπειαν ἐγνώρισα τὸν κόσμον
 καλλίτερον ἀπὸ σένα καὶ ὡς ἔγγαμος ἄλ-
 λοτε καὶ ὡς χηρὰ τῶρα ἐπὶ τρία ὀλόκλη-
 ρα ἔτη. Ἀπὸ ὄλους ἐκείνους τοὺς νέους,
 οἱ ὁποῖοι εἰξεύρουσαν νὰ φοροῦν λαίμοδε-
 τιν τῆς προκοπῆς καὶ ἀπὸ ὄλους τοὺς
 ἑκατομμυριούχους σου, ἐγὼ δὲν ἐξετίμη-
 σα παρὰ μόνον τὸν Στέφανον, ὡς πνευ-
 μα, ὡς καρδίαν, ὡς χαρακτῆρα· χωρίς νὰ
 τὸ ἀισθῶθ, χωρίς νὰ τὸ ἐνοηθῶ, τον
 ἡγάπησα καὶ τὸν ἡγάπησα τὸσον...

'Ελένη. (διακόπτουσα) Σύ;

Μαρ. Ἐγὼ δὲν πιστεύω νὰ ζηλεύεις.

'Ελένη. Καλὰ, ἀφοῦ τὸν ἀγαπᾷς, πὼς
 μοῦ τὸν προτεινεῖς ὡς σύζυγον;

Μαρία. Διότι αὐτὸς ἀγαπᾷ σένα, καὶ
 διότι γνωρίζω ὅτι θὰ γίνῃ δυστυχῆς ἂν
 ὑπανδρευθῆς ἄλλον.

'Ελ. Καὶ εἰξεύρει αὐτὸς ὅτι τὸν ἀγαπᾷ;

Μαρία. Ὅχι, οὔτε αὐτὸς, οὔτε κα-
 νεὶς ἄλλος.

'Ελένη. Τότε... λόγος ἰσχυρότερος νὰ
 μὴ τὸν ἀγαπᾷ.

Μαρία. Λόγος ἰσχυρότερος νὰ τὸν ἀ-
 γαπᾷς, ἀφοῦ σὲ ἀγαπᾷ. Νομίζεις ὅτι ὁ
 ἔρωσ μου εἶνε τόσον-ἐγωιστικὸς; θὰ εἴ-
 μαι εὐτυχῆς, ὅταν ἀισθῶμαι ὅτι θὰ εἶνε
 εὐτυχῆς ἐκεῖνος αὐτὸ, νομίζω, δὲν σὲ
 πειράζει. Ἐν ἀνάγκῃ ψεύγω μακρὰν τὸν
 Ἄθων· δόξα τῷ Θεῷ ἡ περιουσία μου
 μοῦ τὸ ἐπιτρέπει.

'Ελένη. Ἀλλά...

Μαρ. Ὡ! εἶσαι τόσον καλὴ! μὴ θέλῃς
 νὰ μὲ πείσῃς ὅτι δὲν εἶσαι· δὲν εἶνε δυ-
 νατὸν σύ, ἡ 'Ελένη, νὰ πολήσῃς τὴν
 καρδίαν σου εἰς ἕνα ἑκατομμυριούχον.

'Ελένη. Ἀλλά ὁ Στέφανος...

Μαρία. (διακόπτουσα) Ὁ Στέφανος σὲ
 ἀγαπᾷ καὶ θὰ σὲ καταστήσῃ εὐτυχῆ διὰ
 τοῦ ἔρωτός του· τί ἄλλο λοιπὸν εἶνε ἡ
 εὐτυχία; Ὁ κύριος Σωρεϊάδης πότε σὲ
 εἶδε, πότε σ' ἐγνώρισε διὰ νὰ σὲ ἀγαπήσῃ;
 διότι τὸν ἐξίππασαν τὰ ὠραία σου μά-
 τια ἢ τὰ ὠραία σου μαλλιά...

'Ελένη. Ἄν δὲν μὲ ἡγάπα δὲν θὰ ἐζή-
 τει τὴν χεῖρα μου.

Μαρία. Ἐφαντάσθῃ ὅτι σὲ ἀγαπᾷ· ὁ
 ἔρωσ του αὐτὸς εἶνε ἔρωσ τῆς φαντασίας
 καὶ οἱ ἔρωτες τῆς φαντασίας περνοῦν,
 χωρίς ν' ἀφήσουν ἴχους.

'Ελ. (δυσπρεπτεμένη) Ἀπατάσῃ (ἐξάγει τὸ
 ὠρολόγιόν τῆς) Ἀ! ἐλπισμόνθα ὅτι εἶχον
 ὑποσχεθῆ τῆς μαρμίδος νὰ ἐπιστρέψω εἰς
 τὰς δέκα ἀκριβῶς· εἶνε δέκα καὶ τέταρτον.

Μαρία. Τί; θὰ φύγῃς;

'Ελ. Πρέπει τ' ἀνῆσυχῆ ἡ μὰμὰ μόνη.
 Ὁ μπαμπᾶς ἐξῆλθε μετὰ τὸ φαγητόν...

Μαρία. Ἄν πιστεύω νὰ ἐθιμώσες;

'Ελένη. Καθόλου· διατὶ νὰ θυμῶσω;

Μαρία. Καὶ ἂν μὲ ἐρωτήσῃ ὁ Στέφα-
 νος, τί νὰ τοῦ ἀπαντήσω;

'Ελ. (ἐν ἀμνηστία) Εἰπέ του ὅτι δὲν μὲ εἶδες.

Μαρία. Εἰξεύρει ὅτι ἦλθες.

'Ελένη Αἱ! τότε εἶπέ του... εἶπέ του
 ὅ,τι θέλεις. Καλὴν νύκτα.

Μαρ. Νὰ σὲ συνοδεύσῃ ἡ ὑπρέτρια;

'Ελένη. Ὡ! διὰ τρία βήματα... δὲν
 ἀξίζει τὸν κόπον. Καλὴν νύκτα, Μαρία.

Μαρία. (συννοεῖουσα αὐτὴν μέχρι τῆς θύρας)
 Καλὴν νύκτα (ἐπιτρέφουσα) Ἄχ! Θεέ μου!
 τῶρα ἐννοῶ πόσον τὸν ἡγάπησα. Καταυτῆ;
 ἀλλὰ τί πταίει; μὴπως ἤτο ὑποχρεωμένη
 νὰ τὸν ἀγαπήσῃ διότι αὐτὸς τὴν ἡγάπα;
 (μετὰ τινα σιγῆν) Εὐτυχῆς 'Ελένη! (ἐξάγει τὸ
 μανδύλιον καὶ οὐρογγίζει τοὺς ὀφθαλμούς τῆς).

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ.

Μαρία—Στέφανος (εἰσερχόμενος).

Μαρ. (σεσημαμένη καὶ παρατηροῦσα τὸν Στέφανον
 ἐκπληκτικῶς) Πῶς; ἐπιστρέψατε τὸσον γρήγο-
 ρα; εἶσθε λοιπὸν τὸσον πολὺ ἀνυπόμονος
 ν' ἀκούσθε τὴν ἀπάντησιν τῆς 'Ελένης;
 Στέφανος. Δὲν ἐπέστρεψα.

Μαρία. (μειδιῶσα προσποιημένως) Ἀλλά;

Στέφανος. Δὲν εἶχον ἀναχωρήσει

καθόλου· ἦμην ἐκεῖ, ὄπισθεν τῆς θύρας.

Μαρ. (ταρζυβέτα) Ὅπισθεν τῆς θύρας;

Στέφ. Ναι· καὶ τὰ ἦκουσα ὅλα· ὅλα,
 χωρίς νὰ μοῦ διαφύγῃ οὔτε μία λέξις.
 Ὁ ἀπορεῖτε βεβαίως, πὼς κατεδέχθην νὰ
 κατέλω ἕως ἐκεῖ, ἀλλά... ἤτο καὶ τι
 ἀνώτερον τῶν δυνάμεών μου, ἤτο ἀδύνα-
 τον νὰ κάμω ἐν βῆμα, ἔπρεπε νὰ μείνω.

Μαρία. Τότε λοιπόν...

Στέφανος. Ναι, ἦκουσά τὴν ἀπάντη-
 σίν τῆς καὶ ἐγνώρισα τὸν χαρακτῆρα τῆς.
 Λυποῦμαι εἰλικρινῶς τὸν κύριον Σωρεϊά-
 δην καὶ συγχρόνως τὸν εὐγνώμονα, διότι
 μὲ ἀπαλλάσσει ἐνὸς ἔρωτος πρὸς κόρην...

Μαρ. Μὴ τὴν ὑβρίζεις· συλλογισθῆτε
 ὅτι τὴν ἡγαπήσατε καὶ ἐνθυμηθῆτε τί
 ἐλέγετε δι' αὐτὴν μόλις πρὸ μιάς ὥρας.

Στέφανος. Τὴν ἡγάπησα, διότι τὴν
 ἔφανατόζουμ διαφορετικῆ· ἢ, τῆς οἶδεν!
 ἴσως εἶχον πάθει κ' ἐγὼ ὅτι ἔπαθεν ὁ κύ-
 ριος Σωρεϊάδης; μὲ ἐξίππασαν δηλαδὴ
 τὰ ὠραία τῆς μάτια καὶ τὰ ὠραία τῆς μαλ-
 λιά. Τώρα... ὄχι, δὲν τὴν ἀγαπῶ πλέον·
 οὔτε τὴν μισῶ· τὴν οἰκτεῖρω. (ἡ Μαρία κά-
 θεται σύνου, ὁ Στέφανος τὴν πλησιάζει). Κυρία

Μαρία, ἂν κάποιος, ὁ ὁποῖος σὰς παρε-
 γνώρισε, γονατίον πρὸ τῶν ποδῶν σὰς καὶ
 σὰς ζητήσῃ, ὄχι τὴν χεῖρα σὰς, ὦ! δὲν
 εἶνε ἀξίος! ἀλλὰ μόνον τὴν συγγνώμην
 σὰς, νὰ ἐλπίζῃ ὅτι θὰ τοῦ τὴν δώσετε;

Μαρία. Τὴν συγγνώμην μου;

Στέφανος. Τὴν συγγνώμην σὰς, διότι
 παρεγνώρισε τὸν εὐγενῆ χαρακτῆρα σὰς
 καὶ τὴν γενναίαν καρδίαν σὰς· διότι ἐνῶ
 εἶχε τὴν εὐτυχίαν πλησίον του, πρὸ τῶν
 ὀμμάτων σου, ἐζήτησεν νὰ τὴν εὐρῇ εἰς
 μίαν καρδίαν κενήν, εἰς μίαν καρδίαν...

Μαρία. Ἀλλ' ἂν ὁ παροφυσμὸς τοῦ
 προσδληθέντος ἐγωισμοῦ σὰς κάμνῃ νὰ
 υποθέσῃ ὅτι δὲν τὴν ἀγαπᾷ τὸ πλέον τὴν
 'Ελένην, καὶ αὐριον, μεθαύριον, μετὰ δέ-
 κα ἡμέρας, ὅτε θὰ παρέλθῃ ὁ θυμὸς σὰς,
 ἐπαναπέσῃτε πάλιν εἰς τὸν ἔρωτά τῆς;

Στέφανος. Ἐγὼ; κατόπιν τῶν ὄσων
 ἦκουσα; Δὲν ἐτρόθη ὁ ἐγωισμὸς μου, ἐ-
 τρώθη ὁ ἔρωσ μου καὶ ἐτρόθη τὸσον και-
 ρίως ὡστε ἐξέπνευσεν αὐτοστιγμῆ. Δὲν
 ἀνασταίνονται οἱ νεκροί, κυρία Μαρία.

Μαρία. Ναι, ἀλλὰ καὶ δὲν λησιμονοῦν-
 ται ἀμέσως· ἂν ἐπαύσατε ν' ἀγαπᾷτε τὴν
 'Ελένην, δὲν ἐπαύσατε ὅμως καὶ νὰ τὴν
 ἐνθυμείσθε, καὶ αὐτὴ ἡ συχνὴ ἀνάμνησις,
 ἔστω καὶ τῶν ἐλαττωμάτων τῆς...

Στέφανος. Ἀπὸ σὰς ἐξαρτᾶται νὰ
 τὴν λησιμονήσω πολὺ γρήγορα. (ἡ Μαρία
 καταβιάζει τοὺς ὀφθαλμούς καὶ σιωπᾷ) Δὲν μ' ἐ-
 νοεῖτε; (μετὰ τινα σιγῆν) Κυρία Μαρία, θέ-
 λετε νὰ μὲ βοηθήσετε νὰ τὴν λησιμονήσω;
 (ἡ Μαρία σιωπᾷ σκεπτομένη) Λοιπὸν;

Μαρία. Ὁ εἶσθε εὐτυχῆς;

Στέφ. Ὁ εὐτυχέστερος τῶν θνητῶν. (ἡ
 Μαρία ἐγείρεται. Ὁ Στέφανος ἐγείρεται καὶ ἐκείνος
 καὶ τὴν πλησιάζει· ἀμφοτέρω σιωποῦν πρὸς στιγμήν.)

Μαρία. Ἡ μόνη εὐτυχία εἶνε τὸ νὰ
 κάμνῃ τις εὐτυχῆς ἐκείνους τοὺς ὁποῖους
 ἀγαπᾷ· ἀφοῦ λοιπὸν θὰ εἶσθε εὐτυχῆς,
 ἰδοὺ! (τῷ τείνει τὴν χεῖρα τῆς).

Στέφανος. (καταβιάζων τὴν χεῖρα τῆς Μα-
 ρίας) Σὰς εὐχαριστῶ.